

Warszawa, 11-03-2024 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

IV.7021.28.2019.MO

Pan Adam Bodnar
Minister Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze!

W wystąpieniach z 22 stycznia 2019 roku, 29 listopada 2019 roku, 14 września 2020 roku oraz 1 marca 2022 roku skierowanych do Ministra Sprawiedliwości, Rzecznik Praw Obywatelskich zwracał uwagę na niedoskonałość przepisów w zakresie braku szczegółowego uregulowania postępowania wykonawczego w sprawach rodzinnych i opiekuńczych, przede wszystkim braku jednoznacznych reguł dotyczących praw i obowiązków kuratorów sądowych realizujących orzeczenia sądów, regulujące kontakty rodziców z dzieckiem w obecności kuratora.

W każdym z poprzednich wystąpień kierowanych do Ministra Sprawiedliwości, Rzecznik podkreślał, że jedynymi przepisami regulującymi uprawnienia i obowiązki kuratorów sądowych obecnych, na mocy orzeczenia sądu, przy kontaktach zwykle jednego z rodziców z dzieckiem, są przepisy ustawy z 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r., poz. 2809) oraz rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 12 czerwca 2003 roku w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania uprawnień i obowiązków kuratorów sądowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r., poz. 989). Zastrzeżenia Rzecznika dotyczyły tego, że zarówno przepisy ustawy, jak i rozporządzenia jedynie w sposób szcątkowy regulują materię obecności kuratora sądowego w trakcie kontaktów. Jak wskazują sami kuratorzy oraz liczne skargi wpływające do Biura Rzecznika, takie rozwiązanie nie jest wystarczające i wymaga istotnego uzupełnienia.

W ostatnim piśmie z Ministerstwa Sprawiedliwości z 28 marca 2022 roku (DSRiN-V.053.3.2022) Rzecznik został poinformowany, że w Ministerstwie procedowany jest

projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (UD 261). Projekt ten, opracowany w Ministerstwie Sprawiedliwości przewiduje dodanie rozdziału 4 w części pierwszej w księdze drugiej w tytule II w dziale II pt. – „Postępowanie wykonawcze w sprawach rodzinnych i opiekuńczych oraz z zakresu kurateli”. W rozdziale tym znalazły się prawa i obowiązki zarówno kuratorów jak i uczestników postępowania wykonawczego. Projekt, jak poinformowało Rzecznika Ministerstwo znajdował się wówczas w końcowej fazie uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych.

Na stronie internetowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów widnieje informacja o planowanym terminie przyjęcia projektu przez Radę Ministrów, wyznaczonym na III kwartał 2023 roku¹.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z 15 lipca 1987 roku o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 roku, poz. 1058) uprzejmie proszę Pana Ministra o poinformowanie Rzecznika, czy prace nad projektem o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (UD 261) będą kontynuowane. Jeżeli projekt ten uległ dyskontynuacji, zwracam się do Pana Ministra z prośbą o rozważenie zgłaszanych przez Rzecznika w wymienionych na wstępie wystąpieniach uwag w zakresie szczegółowego uregulowania praw i obowiązków kuratorów, zobowiązanych przez sąd do obecności podczas kontaktów rodzica z dzieckiem.

Jednocześnie uprzejmie proszę o poinformowanie Rzecznika Praw Obywatelskich o zajętych przez Pana Ministra stanowiskach w zasygnalizowanych kwestiach.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

¹<https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-kodeks-rodzinny-i-opiekunczy-oraz-niektorych-innych-ustaw5>